

วิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล 2550: ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการที่
ปรึกษา: อาจารย์วรพจน์ อุดมรัตน์, ศ.ม. 78 หน้า

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่สำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชน และปล่อยกู้ให้กับ
ผู้ลงทุน ซึ่งบัญชีเงินฝากประจำเป็นบัญชีสำคัญที่ธนาคารพาณิชย์ใช้ในการระดมเงินออมจากประชาชนโดยจงใจ
ด้วยผลตอบแทนที่สูงจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ดังจะเห็นได้ว่าในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจประชาชน
นิยมออมเงินในบัญชีเงินฝากประจำ แต่หลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนได้เปลี่ยน
แปลงไปมาออมในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์มากขึ้นและออมในบัญชีเงินฝากประจำลดลง ดังนั้นวัตถุประสงค์
ของการศึกษาในครั้งนี้ ก็เพื่อวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมกรรมการออมของภาคครัวเรือนในระบบธนาคารพาณิชย์ใน
ประเทศไทย และศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ทั้ง
ประเภทเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ โดยอาศัยสมการถดถอยเชิงซ้อนแล้วประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสอง
น้อยที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 – พ.ศ. 2547

ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของภาคครัวเรือนพบว่า หลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปีพ.ศ. 2540
พฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยออมเงินในบัญชีเงินฝากประจำ เพราะได้รับ
ผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำในปริมาณที่สูง กลับเปลี่ยนมาออมในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์
แทน เนื่องจากหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำลดต่ำลง จึงไม่จูงใจให้
ประชาชนออมเงินในบัญชีเงินฝากประจำอีกต่อไป แต่กลับนำเงินมาไว้ในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์แทน เพื่อ
จะได้นำไปลงทุนในด้านอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงต่อไป ส่วนผลการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออม
ในระบบธนาคารพาณิชย์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวม
ประชาชาติ รองลงมาคือราคาทองคำแท่ง ตัวแปรหุ่นซึ่งใช้แทนการเปลี่ยนแปลงจำนวนสาขาของธนาคาร
พาณิชย์ และส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดของเงินฝากประจำกับอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของเงินฝาก
ออมทรัพย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากประจำมากที่สุดคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ รองลงมาคือ
ราคาทองคำแท่ง ดังนั้น หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรดำเนินนโยบายรักษาเสถียรภาพของระดับราคา และ
สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการออมเงินกับ
ธนาคารพาณิชย์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ
ให้เจริญต่อไป

